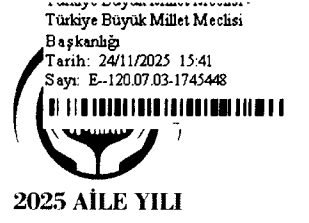

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22093073

Konu : Soru Önergeleri (7/33635)

7/33635 6K12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697698 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/33635 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/33635) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5BF1CE87-9F75-466E-B304-57904A345E4C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurdan BUĞDAY

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'E AİT 7/33635 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz 2023 yılı buğday üretimi 22 milyon ton olup 2024 yılında ise geçen yıla göre kuraklığın etkisiyle %5,5 oranında azalışla 20,8 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılı bitkisel üretim 2. tahminine göre buğday rekoltesi 17,9 milyon ton olarak açıklanmıştır.

Ülkemiz son 5 yıllık ortalama üretim miktarı 20,1 milyon ton, yurt içi kullanım miktarı ise 19 milyon seviyesindedir. Ülkemiz 2023/24 pazarlama yılı için buğday (durum) yeterlilik derecesi %228,6, buğday (diğer) yeterlilik derecesi %106 ve buğday (toplam) yeterlilik derecesi %118,4'tür.

Söz konusu veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin resmi internet sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) verilerine göre, 2023 üretim yılında 945.863, 2024 üretim yılında 970.798 ve 2025 üretim yılında 973.635 üretici işledikleri tarım alanlarında buğday ekilişi gerçekleştirmiştir.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), ürün fiyatlarını açıklarken, üretimin sürdürülebilirliğini ve tüketiciye yansıyan fiyatları dengede tutacak politikalar geliştirmektedir. Bu kapsamda, TMO alım fiyatları belirlenirken üretici maliyeti, ekonomik göstergeler, üretim miktarı, önceki yıl alım fiyatları, dünya piyasa fiyatları, tarımsal sanayinin hammadde tedarik durumu, iç ve dış piyasalardaki gelişmeler, tüketici fiyatları, refah payı ile üretimin sürdürülebilirliğini sağlayacak kâr marjı gibi çok sayıda faktör değerlendirilmektedir.

TMO alım fiyatı piyasa fiyatlarının belirli bir düzeyin altına düşmesini önlemek için belirlenen referans fiyat olup üreticilerimizin bu fiyatların altında ürün satmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

2025 yılı TMO hububat alım fiyatları Bakanlığımızca 03.06.2025 tarihinde açıklanmış olup geçen yıla göre ekmeklik buğdayda %46 artışla 13.500 TL/ton, makarnalık buğdayda %35 artışla 13.500 TL/ton ve arpada %52 artışla 11.000 TL/ton olarak açıklanmıştır.

TMO olarak hasat başlangıcından itibaren piyasalar yakından izlenmiş fiyatlar açıklanmaya kadar üreticilerin depolama ihtiyacını karşılamak amacıyla 12.05.2025 tarihi itibarıyla taahhütname karşılığı buğday ve arpa alımlarına başlanmıştır.

TMO stokları, yurt içi arz güvenliğinin teminatı olarak kritik bir rol üstlenmektedir. Sezonluk ekilişler, verim ve üretim beklentileri TMO tarafından yakından izlenmekte; ülkemizde arz açığı oluşmaması için gerekli tüm tedbirler zamanında alınmaktadır.

Ülkemiz buğday ithalatının önemli bir bölümü, Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında, un, makarna, bulgur, irmik ve bisküvi gibi katma değeri yüksek mamul ürünlerin üretiminde kullanılmak üzere yapılmaktadır. İthal edilen buğday, yurt içinde işlenmekte, işlem sırasında ortaya çıkan yan ürünler iç piyasada değerlendirilirken, mamul ürünler yurt dışına ihraç edilerek ülkemize net dış ticaret geliri kazandırılmaktadır.

Bu kapsamda 2024 yılında 7,5 milyon ton buğdaydan elde edilen mamul madde ihracatı gerçekleşmiş olup karşılığında 3,9 milyar dolar gelir elde edilmiştir. Ülkemiz buğday unu ihracatında dünyada birinci, makarna ihracatında ikinci sırada yer almaktadır.

Ülkemiz tarafından buğdayda sanayinin ihtiyaç duyduğu hammaddenin temin edilmesi amacıyla ithalat yapılarak un ve makarna başta olmak üzere DİR uygulaması kapsamında katma değer sağlanarak ihraç edilmektedir. Bu kapsamda 2002-2025 (Mayıs ayı sonu itibarıyla) yılları

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

arasında 31,1 milyar dolar buğday ithalatına karşılık, 50,6 milyar dolar mamul madde (un, makarna, ırmik vb) ihracatı yapılarak 19,5 milyar dolar dış ticaret fazlamız oluşmuştur.